

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ๒) ศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ตามลำดับต่อไปนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๓ เปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔-๑ แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพการทำงาน แหล่งรายได้หลัก และความถี่ในการนัดพบแพทย์

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
๖๐ – ๖๙ ปี	๓	๙.๗๐
๗๐ – ๗๙ ปี	๑๕	๔๘.๔๐
๘๐ – ๘๙ ปี	๑๑	๓๕.๕๐
๙๐ ปีขึ้นไป	๒	๖.๕๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐
สถานภาพสมรส		
โสด	๑๑	๓๕.๕๐
สมรส	๕	๑๖.๑๐
หม้าย	๑๓	๔๑.๙๓
หย่าร้าง	๑	๓.๒๐
แยกกันอยู่	๑	๓.๒๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษาสูงสุด		
มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	๓๐	๙๖.๘๐
อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๐	๐.๐๐
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑	๓.๒๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๐	๐.๐๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐
สถานภาพการทำงาน		
นายจ้าง/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว	๐	๐.๐๐
ลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๒	๖.๕๐
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	๗	๒๒.๖๐
อื่นๆ (แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน)	๒๒	๗๑.๐๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐

แหล่งรายได้หลัก	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ไม่มีรายได้	๒๒	๗๑.๐๐
การทำงาน	๗	๒๒.๖๐
บำเหน็จ/บำนาญ /กองทุนประกันสังคม/เบี้ยยังชีพ	๒	๖.๕๐
ดอกเบี้ยเงินออม/เงินออม/ทรัพย์สิน	๐	๐.๐๐
คู่สมรส/บุตร/พ่อ/แม่/พี่น้อง/ญาติ	๐	๐.๐๐
อื่นๆ (ระบุ)	๐	๐.๐๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐

ความถี่ในการนัดพบแพทย์		
สัปดาห์ละครั้ง	๒	๖.๕๐
เดือนละครั้ง	๖	๑๙.๔๐
๒ – ๕ เดือนครั้ง	๒	๖.๕๐
๖ เดือนครั้ง	๑๑	๓๕.๕๐
ปีละครั้ง	๕	๑๖.๑๐
ไม่มี	๕	๑๖.๑๐
รวม	๓๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔-๑ แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

อายุ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีอายุ ๗๐- ๗๙ ปี จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๐ อายุ ๘๐ – ๘๙ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ อายุ ๖๐ – ๖๙ ปี จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๐ และอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐

สถานภาพสมรส พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีสถานภาพหม้ายจำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๐ สถานภาพโสด จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ สถานภาพสมรส จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๐ สถานภาพหย่าร้าง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐ และสถานภาพแยกกันอยู่ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีระดับการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษาหรือ

ต่ำกว่า จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๐ และมีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐

สถานภาพการทำงาน พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน อาชีพอื่นๆ(แม่บ้าน,ทำนา,ทำสวน ฯลฯ) จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๐๐ อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๐ และอาชีพลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐

แหล่งรายได้หลัก พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีไม่มีรายได้ จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๐๐ การทำงาน จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๐ และบำเหน็จ/บำนาญ/กองทุนประกันสังคม/เบี้ยยังชีพ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐

ความถี่ในการนัดพบแพทย์ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีความถี่ในการพบแพทย์ ๖ เดือนครั้ง จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ ความถี่ในการพบแพทย์เดือนละครั้ง จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๐ ความถี่ในการพบแพทย์ปีละครั้ง จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๐ ไม่มีการนัดพบแพทย์ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๐ ความถี่ในการพบแพทย์สัปดาห์ละครั้ง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ และความถี่ในการพบแพทย์ ๒ – ๕ เดือนครั้ง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔-๒ แสดงระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ด้านศีล

ข้อ	ข้อคำถามด้านศีล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	ท่านสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานสงเคราะห์ฯ	๔.๕๕	๐.๖๘	มากที่สุด	๒
๒.	ท่านสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสถานสงเคราะห์ฯ อย่างมีความสุข	๔.๓๒	๐.๘๗	มาก	๖
๓.	ท่านมีความรับผิดชอบตนเอง	๔.๕๒	๐.๗๒	มากที่สุด	๓

ข้อ	ข้อความด้านศีล	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๔.	ท่านใช้ศีล ๕ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	๔.๓๕	๐.๘๘	มาก	๔
๕.	ท่านออกกำลังกายตามกำหนดเวลาของสถาน สงเคราะห์ฯ เป็นประจำ	๔.๓๕	๐.๙๕	มาก	๕
๖.	ท่านใช้วาจาที่ไพเราะอ่อนหวานกับผู้อื่นเสมอ	๔.๒๓	๐.๙๙	มาก	๗
๗.	ท่านปฏิบัติตนโดยไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น	๔.๑๙	๐.๙๑	มาก	๘
๘.	เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ฯ ท่านงดเว้นจาก อบายมุขทุกชนิด	๔.๗๑	๐.๕๙	มากที่สุด	๑
๙.	ท่านได้รับการยกย่องชมเชย ในการประพฤติปฏิบัติ ตนดีงาม	๔.๐๓	๐.๙๘	มาก	๑๐
๑๐.	ความเป็นอยู่ของท่าน เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	๔.๑๓	๑.๑๒	มาก	๙
รวม (จำนวน) ๓๑ คน		๔.๓๔	๐.๖๓	มาก	

จากตารางที่ ๔-๒ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบุญรอด) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านศีล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๖๓ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบุญรอด) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านศีล ตามลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ เมื่อมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ฯ ท่านงดเว้นจากอบายมุขทุกชนิด อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๑ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๙

ลำดับที่ ๒ ท่านสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานสงเคราะห์ฯ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๘

ลำดับที่ ๓ ท่านมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๒

ลำดับที่ ๔ ท่านใช้ศีล ๕ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๘

ลำดับที่ ๕ ท่านออกกำลังกายตามกำหนดเวลาของสถานสงเคราะห์ฯ เป็นประจำ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๕

ลำดับที่ ๖ ท่านสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสถานสงเคราะห์ฯ อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๘๗

ลำดับที่ ๗ ท่านใช้วาจาที่ไพเราะอ่อนหวานกับผู้อื่นเสมอ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๔

ลำดับที่ ๘ ท่านปฏิบัติตนโดยไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๙ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๑

ลำดับที่ ๙ ความเป็นอยู่ของท่าน เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๑๒

ลำดับที่ ๑๐ ท่านได้รับการยกย่องชมเชย ในการประพฤติปฏิบัติตนดีงาม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๘

ตารางที่ ๔-๓ แสดงระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ด้านสมาธิ

ข้อที่	ข้อความคำถามด้านสมาธิ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑๑.	ท่านนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง	๓.๗๑	๑.๔๙	มาก	๑๐
๑๒.	การนั่งสมาธิ ทำให้ท่านสงบ	๓.๙๗	๑.๓๓	มาก	๗
๑๓.	ท่านมีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเอง ให้มีความสุข	๔.๔๒	๐.๙๖	มาก	๑
๑๔.	ท่านได้ทำหน้าที่หรือกิจกรรมต่างๆ จากที่สถาน สงเคราะห์ฯ กำหนด	๔.๐๐	๑.๒๔	มาก	๕
๑๕.	ท่านทำงาน อย่างรอบคอบเสมอ	๔.๐๐	๑.๑๐	มาก	๖
๑๖.	ท่านได้ทำหน้าที่หรือกิจกรรมต่างๆ อย่างมีสติ	๔.๐๓	๑.๐๘	มาก	๔
๑๗.	ท่านเห็นว่าการไม่มีสมาธิ ทำให้เกิดโทษ หรือ ขาดความตั้งใจต่อการทำหน้าที่ของตนในสถาน สงเคราะห์ฯ	๓.๙๐	๑.๑๖	มาก	๘
๑๘.	เมื่อท่านมีอุปสรรคปัญหาในชีวิต ท่านใช้สติใน การแก้ไขปัญหาในชีวิต	๓.๗๗	๑.๐๗	มาก	๙
๑๙.	ท่านเข้าร่วมกิจกรรม สวดมนต์ ฟังธรรม นั่ง สมาธิเป็นประจำ	๔.๒๓	๑.๐๖	มาก	๒

ข้อที่	ข้อความคำถามด้านสมาธิ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๒๐.	ท่านเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นในการฝึกสมาธิ ในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ	๔.๑๐	๑.๑๔	มาก	๓
รวม (จำนวน) ๓๑ คน		๔.๐๑	๐.๘๙	มาก	

จากตารางที่ ๔-๓ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบุณยะ) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านสมาธิ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๘๙ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบุณยะ) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านสมาธิ ตามลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ ท่านมีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองให้มีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๖

ลำดับที่ ๒ ท่านเข้าร่วมกิจกรรม สวดมนต์ ฟังธรรม นั่งสมาธิเป็นประจำ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๐๖

ลำดับที่ ๓ ท่านเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นในการฝึกสมาธิ ในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๑๔

ลำดับที่ ๔ ท่านได้ทำหน้าที่หรือกิจกรรมต่างๆ อย่างมีสติ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๐๘

ลำดับที่ ๕ ท่านได้ทำหน้าที่หรือกิจกรรมต่างๆ จากที่สถานสงเคราะห์ฯ กำหนด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๒๔

ลำดับที่ ๖ ท่านทำงาน อย่างรอบคอบเสมอ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๑.๑๐

ลำดับที่ ๗ การนั่งสมาธิ ทำให้ท่านสงบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๓๓

ลำดับที่ ๘ ท่านเห็นว่าการไม่มีสมาธิ ทำให้เกิดโทษ หรือขาดความตั้งใจต่อการทำหน้าที่ของตนในสถานสงเคราะห์ฯ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๑๖

ลำดับที่ ๙ เมื่อท่านมีอุปสรรคปัญหาในชีวิต ท่านใช้สติในการแก้ไขปัญหาในชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๐๗

ลำดับที่ ๑๐ ท่านนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๔๙

ตารางที่ ๔-๔ แสดงระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา ด้านปัญญา

ข้อ	ข้อความด้านปัญญา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๒๑.	ท่านประสบกับความล้มเหลวในการแก้ปัญหาชีวิตที่ผ่านมา	๓.๑๓	๑.๑๒	ปานกลาง	๑๐
๒๒.	ท่านได้นำหลักธรรมเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน	๔.๐๓	๐.๘๗	มาก	๓
๒๓.	ท่านประยุกต์หลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข	๔.๐๖	๑.๐๖	มาก	๒
๒๔.	ท่านสามารถใช้กระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนได้	๓.๖๑	๐.๙๒	มาก	๙
๒๕.	ท่านมักชี้แจงกับผู้อื่นด้วยการใช้หลักเหตุผลเสมอ	๓.๖๘	๐.๙๑	มาก	๘
๒๖.	ทุกครั้งที่เกิดปัญหาในชีวิต ท่านใคร่ครวญพิจารณาเสมอ	๓.๗๔	๐.๘๖	มาก	๗
๒๗.	ท่านฝึกฝน ขวนขวาย ในการปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ	๔.๑๐	๐.๙๘	มาก	๑
๒๘.	ท่านดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผลตามหลักไตรสิกขา	๓.๘๗	๐.๘๘	มาก	๕
๒๙.	ท่านสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยความคิดรอบคอบ ไตร่ตรอง	๓.๘๔	๑.๐๔	มาก	๖
๓๐.	ท่านคิดว่าการฝึกฝน ขัดเกลาตนเองเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต	๓.๙๗	๑.๑๑	มาก	๔
รวม (จำนวน) ๓๑ คน		๓.๘๐	๐.๗๙	มาก	

จากตารางที่ ๔-๔ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบึงนุญ) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านปัญญา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๗๙ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชรา เฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบึงนุญ) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา ด้านปัญญา ตามลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ ท่านฝึกฝน ขวนขวาย ในการปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๘

ลำดับที่ ๒ ท่านประยุกต์หลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๐๖

ลำดับที่ ๓ ท่านได้นำหลักธรรมเพื่อนำมาใช้ในการชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๗

ลำดับที่ ๔ ท่านคิดว่าการฝึกฝน ชัดเจนตนเองเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๑๑

ลำดับที่ ๕ ท่านดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผลตามหลักไตรสิกขา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๗ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๘

ลำดับที่ ๖ ท่านสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยความคิดรอบคอบ ไตร่ตรอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๐๔

ลำดับที่ ๗ ทุกครั้งที่เกิดปัญหาในชีวิต ท่านใคร่ครวญ พิจารณาเสมอ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๖

ลำดับที่ ๘ ท่านมักชี้แจงกับผู้อื่นด้วยการใช้หลักเหตุผลเสมอ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๘ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๑

ลำดับที่ ๙ ท่านสามารถใช้กระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนได้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๑ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๒

ลำดับที่ ๑๐ ท่านประสบกับความล้มเหลวในการแก้ปัญหาชีวิตที่ผ่านมา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๑๒

ตารางที่ ๔-๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา โดยรวมในแต่ละด้าน

ข้อ	หลักไตรสิกขา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑.	ศีล	๔.๓๔	๐.๖๓	มาก	๑
๒.	สมาธิ	๔.๐๑	๐.๘๙	มาก	๒
๓.	ปัญญา	๓.๘๐	๐.๗๙	มาก	๓
	รวม	๔.๐๕	๐.๖๗	มาก	

จากตารางที่ ๔-๕ พบว่าผู้สูงอายุ ของสถานสงเคราะห์คนชราเฉลิมราชกุมารี (หลวงพ่อบึงอัมรินทร์) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ คน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขา โดยรวมในแต่ละด้านตามลำดับดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ ด้านศีล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๖๓

ลำดับที่ ๒ ด้านสมาธิ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๘๙

ลำดับที่ ๓ ด้านปัญญา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเท่ากับ ๐.๗๙

๔.๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

สมมติฐานที่ ๑ ประชากรที่มีอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพการทำงาน แหล่งรายได้หลัก และความถี่ในการนัดพบแพทย์ แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ ๑.๑ ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบค่า F

ข้อ	หลักไตรสิกขา	อายุ ($\bar{X}$)				F	p-value
		๖๐-๖๙ ปี (n=๓)	๗๐-๗๙ ปี (n=๑๕)	๘๐-๘๙ ปี (n=๑๑)	> ๙๐ ปี (n=๒)		
๑	ศีล	๔.๙๓	๔.๓๐	๔.๑๖	๔.๗๐	๑.๔๘	๐.๒๔
๒	สมาธิ	๔.๙๐	๓.๙๓	๓.๘๕	๔.๒๐	๑.๒๑	๐.๓๒
๓	ปัญญา	๔.๙๐	๓.๖๙	๓.๖๖	๓.๘๐	๒.๔๓	๐.๐๘
	รวม	๔.๙๑	๓.๙๗	๓.๘๙	๔.๒๓	๒.๒๐	๐.๑๑

จากตารางที่ ๔-๖ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามอายุ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามอายุ ในแต่ละด้าน พบว่าผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาไม่แตกต่าง

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๑ ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑.๒ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยการทดสอบค่า F

ข้อ	หลักไตรสิกขา	สถานภาพสมรส ($\bar{X}$)					F	p-value
		โสด (n=๑๑)	สมรส (n=๕)	หม้าย (n=๑๓)	หย่าร้าง (n=๑)	แยกกันอยู่ (n=๑)		
๑	ศีล	๔.๐๓	๔.๕๘	๔.๔๑	๕.๐๐	๕.๐๐	๑.๕๖	๐.๒๑
๒	สมาธิ	๓.๖๕	๔.๒๘	๔.๑๔	๕.๐๐	๔.๐๐	๐.๙๑	๐.๕๖
๓	ปัญญา	๓.๖๑	๔.๑๘	๓.๘๗	๔.๗๐	๒.๓๐	๑.๘๗	๐.๑๔
	รวม	๓.๗๖	๔.๓๕	๔.๑๔	๔.๙๐	๓.๗๗	๑.๒๙	๐.๒๙

จากตารางที่ ๔-๗ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพสมรส ในแต่ละด้าน พบว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาไม่แตกต่าง

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๒ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑.๓ ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยทดสอบค่า t

ข้อ	หลักไตรสิกขา	ระดับการศึกษาสูงสุด ($\bar{X}$)		t	p-value
		มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า (n=๓๐)	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (n=๑)		
๑	ศีล	๔.๓๒	๔.๙๐	๐.๙๑	๐.๓๗
๒	สมาธิ	๔.๐๒	๓.๙๐	๐.๑๓	๐.๙๐
๓	ปัญญา	๓.๘๒	๓.๓๐	๐.๖๔	๐.๕๒
	รวม	๔.๐๕	๔.๐๓	๐.๐๓	๐.๙๗

จากตารางที่ ๔-๘ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ในแต่ละด้าน พบว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาไม่แตกต่าง

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๓ ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑.๔ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๙ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยทดสอบค่า F

ข้อ	หลักไตรสิกขา	สถานภาพการทำงาน ($\bar{X}$)				F	p-value
		นายจ้าง/ผู้ ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว (n=๐)	ลูกจ้าง ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (n=๒)	ลูกจ้าง บริษัท เอกชน (n=๗)	อื่นๆ (แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน) (n=๒๒)		
๑	ศีล	๐.๐๐	๓.๗๐	๓.๘๑	๔.๕๖	๖.๗๔	๐.๐๐*
๒	สมาธิ	๐.๐๐	๓.๕๐	๓.๐๙	๔.๓๕	๘.๖๖	๐.๐๐*
๓	ปัญญา	๐.๐๐	๓.๓๐	๓.๔๖	๓.๙๖	๑.๕๔	๐.๒๓
	รวม	๐.๐๐	๓.๕๐	๓.๔๕	๔.๒๙	๖.๗๕	๐.๐๐*

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔-๙ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ในแต่ละด้าน พบว่าด้านศีล และด้านสมาธิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านปัญญาไม่มีความแตกต่าง

ดังนั้นจึงต้องไปเปรียบเทียบเชิงซ้อนด้วยวิธี LSD โดยทำการทดสอบค่า ดังแสดงในตารางที่ ๔-๑๐

ตารางที่ ๔-๑๐ แสดงค่าการวิเคราะห์รายคู่ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ข้อ	หลักไตรสิกขา	สถานภาพการทำงาน	($\bar{X}$)	Significant		
				กลุ่มสถานภาพการทำงาน		
				๑	๒	๓
๑	ศีล	๑. ลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๗๐	-	๐.๗๙	๐.๐๓**
		๒. ลูกจ้างบริษัทเอกชน	๓.๘๑		-	๐.๐๐*
		๓. อื่นๆ (แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน)	๔.๕๖			-

ข้อ	หลัก ไตรสิกขา	สถานภาพการทำงาน	$\bar{X}$	Significant		
				กลุ่มสถานภาพการทำงาน		
				๑	๒	๓
๒	สมาธิ	๑. ลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๐	-	๐.๔๘	๐.๑๒
		๒. ลูกจ้างบริษัทเอกชน	๓.๐๙		-	๐.๐๐*
		๓. อื่นๆ (แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน)	๔.๓๕			-
	รวม	๑. ลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๐	-	๐.๙๒	๐.๐๗
		๒. ลูกจ้างบริษัทเอกชน	๓.๔๕		-	๐.๐๐*
		๓. อื่นๆ (แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน)	๔.๒๙			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

** หมายถึง มีนัยสำคัญในสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔-๑๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านศีล ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานอื่นๆ(แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๓ และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานอื่นๆ(แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ด้านสมาธิ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานอื่นๆ(แม่บ้าน, ทำนา, ทำสวน) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๔ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการทำงานแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑.๕ ผู้สูงอายุที่มีแหล่งรายได้หลักแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามแหล่งรายได้หลัก โดยการทดสอบค่า F

ข้อ	หลักไตรสิกขา	แหล่งรายได้หลัก ($\bar{X}$)						F	p-value
		ไม่มีรายได้ (n=๒๒)	การทำงาน (n=๗)	บำเหน็จ/บำนาญ/ กองทุนฯ/ เบี้ยยังชีพ (n=๒)	ดบ.เงินออม/ เงินออม/ ทรัพย์สิน (n=๐)	คู่สมรส/ บุตร/พ่อ/ แม่/พี่น้อง/ ญาติ (n=๐)	อื่นๆ (n=๐)		
๑	ศีล	๔.๔๗	๔.๐๑	๔.๐๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๖๘	๐.๒๐
๒	สมาธิ	๔.๑๖	๓.๖๗	๓.๖๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๐๒	๐.๓๗
๓	ปัญญา	๓.๙๖	๓.๕๔	๒.๙๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒.๑๒	๐.๑๓
	รวม	๔.๒๐	๓.๗๔	๓.๕๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๙๗	๐.๑๕

จากตารางที่ ๔-๑๑ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามแหล่งรายได้หลัก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามแหล่งรายได้หลัก ในแต่ละด้าน พบว่าผู้สูงอายุที่มีแหล่งรายได้หลักแตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาไม่แตกต่าง

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๕ ผู้สูงอายุที่มีแหล่งรายได้หลัก แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑.๖ ผู้สูงอายุที่มีความถี่ในการนัดพบแพทย์แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔-๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความแตกต่าง และค่า p - value เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำนวน ๓๑ คน จำแนกตามความถี่ในการนัดพบแพทย์ โดยการทดสอบค่า F

ข้อ	หลัก ไตรสิกขา	ความถี่ในการนัดพบแพทย์ ($\bar{X}$)						F	P- value
		สัปดาห์ ละครั้ง (n=๒)	เดือน ละครั้ง (n=๖)	๒-๕ เดือน ครั้ง (n=๒)	๖ เดือน ครั้ง (n=๑๑)	ปีละครั้ง (n=๕)	ไม่มี (n=๕)		
๑	ศีล	๔.๐๐	๔.๒๒	๔.๕๕	๔.๔๑	๔.๑๘	๔.๕๔	๐.๓๕	๐.๘๗
๒	สมาธิ	๓.๗๕	๓.๘๐	๔.๑๕	๔.๒๒	๓.๘๖	๔.๐๒	๐.๒๒	๐.๙๔
๓	ปัญญา	๓.๕๐	๓.๗๘	๓.๘๐	๔.๐๑	๓.๓๖	๓.๙๔	๐.๕๐	๐.๗๗
	รวม	๓.๗๕	๓.๙๓	๔.๑๗	๔.๒๑	๓.๘๐	๔.๑๗	๐.๓๘	๐.๘๕

จากตารางที่ ๔-๑๒ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามความถี่ในการนัดพบแพทย์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามความถี่ในการนัดพบแพทย์ ในแต่ละด้าน พบว่าผู้สูงอายุที่มีความถี่ในการนัดพบแพทย์แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาไม่แตกต่าง

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑.๖ ผู้สูงอายุที่มีความถี่ในการนัดพบแพทย์ แตกต่างกัน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน